

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 318/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsa a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 14 ods. 5 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 12/2020 z 13. februára 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Návrhu [REDACTED] na ustanovenie právneho zástupcu n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 14 ods. 5 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) a porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 12/2020 z 13. februára 2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1 T 33/2014 z 21. mája 2014 bola schválená dohoda o vine a treste medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava V a sťažovateľom tak, že sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 a iných zákona č. 140/1961 Z. z. Trestný zákon účinného v čase skutku a bol mu uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny. Zároveň Okresný súd Bratislava V v rozsudku sp. zn. 1 T 33/2014 z 21. mája 2014 zrušil výrok o treste uložený v trvaní 5 rokov so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny, ktorý bol sťažovateľovi uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3 T 201/2002 z 9. apríla 2003, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na zrušený výrok nadväzujúce. Okresný súd Bratislava V tak postupoval podľa § 331 až § 335 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Sťažovateľ podal proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1 T 33/2014 z 21. mája 2014 odvolanie, ktoré krajský súd uznesením sp. zn. 4 To 12/2020 z 13. februára 2020 zamietol, pričom

pri svojom postupe vychádzal z § 316 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 334 ods. 4 Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ v predostretej argumentácii namieta postup a rozhodnutie krajského súdu, ktorý zamietol ním podané odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu, pričom argumentačne vychádzal z prednosti dohovoru a paktu pred Trestným poriadkom ako zákonom. Cieľom argumentačného úsilia sťažovateľa je presvedčiť ústavný súd o tom, že aj napriek postupu Okresného súdu Bratislava V podľa § 331 až § 335 Trestného poriadku je možné pripustiť prípustnosť odvolania aplikáciou medzinárodných zmlúv, ktoré majú prednosť pred ústavou a vnútroštátnymi zákonmi. Dokonca sťažovateľ v rámci svojej argumentácie zvýraznil, že *„Uznanie viny je v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru len vtedy ak existujú záruky proti zneužitiu.“*

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/12/2020 z 13.2.2020 bolo porušené právo sťažovateľa na odvolanie podľa šl. 14 ods. 5 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým bol porušený aj čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/12/2020 z 13.2.2020 sa ruší a súdu sa prikazuje o veci znovu rozhodnúť.

3. Priznáva sa náhrada trov na právne zastupovanie...“

II.

Právomoc ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

11. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

15. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

III.

Referenčné právne normy a judikatúra ústavného súdu

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

16.1 Podľa čl. 14 ods. 5 paktu každý, komu sa dokázalo, že sa dopustil trestného činu, má právo, aby dôkazy a rozsudok preskúmal vyšší súd.

16.2 Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

17. Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

17.1 Podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c). Podľa § 334 ods. 5 Trestného poriadku rozsudok nadobudne právoplatnosť vyhlásením.

18. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

19. V naznačených súvislostiach teda ústavný súd akcentuje, že jeho úlohou ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné markanty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch z pohľadu toho, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami tej-ktorej veci. Teda úlohou ústavného súdu je dohliadať iba na zlučiteľnosť účinkov výkonu právomoci orgánov verejnej moci so základnými právami garantovanými prostredníctvom ústavy a kvalifikovaných medzinárodných zmlúv.

20. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky

súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad [obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998]. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

21. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukoľvek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/01), alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (I. ÚS 241/07), prípadne pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05), teda ak súdom zvolený výklad nepripustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný, resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti.

21.1 Vo všeobecnom poňatí posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu

(I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

22. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

IV.

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu

23. Krajský súd v uznesení sp. zn. 4 To 12/2020 z 13. februára 2020 v podstatnom uviedol:

„Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že na Okresný súd Bratislava V bola dňa 24.03.2014 podaná Okresnou prokuratúrou Bratislava V obžaloba sp. zn. 3Pv 412/09/1105 na [REDAKOVANÉ] pre trestný čin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Z.z., trestný čin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona č. 140/1961 Z.z., trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Z.z. v súbehu s trestným činom lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Z.z., pričom vec bola prijatá pod sp. zn. 1T/33/2014. Následne bol vo veci určený termín hlavného pojednávania, v úvode ktorého prokurátor a obžalovaný (po porade s obhajcom) zhodne prehlásili, že chcú uzavrieť dohodu o vine a treste, k čomu aj po splnení všetkých procesných náležitostí aj došlo. Súd rozsudkom dohodu schválil vo vyššie uvedenom znení a to i s poučením, že proti rozsudku nie je prípustné odvolanie

ani dovolanie, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a rozsudok nadobudol právoplatnosť jeho vyhlásením.

Rozsudok prvostupňového súdu bol písomne vyhotovený dňa 21.05.2014 a riadne doručený procesným stranám.

Odvolačí súd vo vzťahu k vyššie uvedeným zisteným okolnostiam upozorňuje na znenie zákonného ustanovenia § 334 ods. 4 Trestného poriadku podľa ktorého ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a podľa odseku 5 toho istého ustanovenia rozsudok nadobudne právoplatnosť vyhlásením.

V prípade neprípustnosti podania odvolania sa odvolačí súd podľa zákona a k nemu sa vzťahujúcej ustálenej súdnej praxe nemôže vecou zaoberať z meritórneho (vecného) hľadiska a splniť si prieskumnú povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. posudzovať zákonnosť a odôvodnenosť odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.“

V.

Posúdenie veci ústavným súdom

V.1 Ústavný prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

24. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na judikatúru ESĽP k vzdaniu sa dotknutého práva. Z tejto judikatúry vyplýva, že čl. 6 dohovoru nebráni tomu, aby sa osoba vzdala svojich práv na základe svojho vlastného rozhodnutia, ktoré urobí výslovne alebo mlčky. Takéto vzdanie sa však musí byť pre účely dohovoru vykonané jednoznačným spôsobom a musia ho sprevádzať minimálne záruky zodpovedajúce jeho významu (rozsudok ESĽP vo veci Scoppola proti Taliansku č. 2 zo 17. 9. 2009, sťažnosť č. 10249/03, bod 135). V prípade vzdania sa práva pôjde v zmysle judikatúry ESĽP predovšetkým o vzdanie sa procesného práva (rozsudok ESĽP vo veci Albert and Le Compte proti Belgicku z 10. 2. 1983, sťažnosti č. 7299/75 a č. 7496/76, bod 35). Takéto

vzdanie sa práva musí byť jednoznačné, nemusí však byť urobené písomnou formou (rozsudok ESLP vo veci Borotyuk proti Ukrajine zo 16. 12. 2010, sťažnosť č. 33579/04, bod 80.). Dotknutá osoba musí byť zároveň informovaná o tom, že právo, ktorého by sa mohla vzdať, má k dispozícii (rozsudok ESLP vo veci Dorozhko a Pozharskiy proti Estónsku z 24. 4. 2008, sťažnosti č.14659/04 a č.16855/04, bod 49). Vzdanie sa práva musí byť taktiež autentické (rozsudok ESLP vo veci Bortnik proti Ukrajine z 27. 1. 2011, sťažnosť č. 39582/04, body 42 – 44). Napokon musí byť splnená podmienka, že vzdanie sa práva nie je v rozpore s verejným záujmom (rozsudok ESLP vo veci Schuler-Zgraggen proti Švajčiarsku z 24. 6. 1993, sťažnosť č. 14518/89, bod 58).

25. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že nič nenasvedčuje tomu, aby sťažovateľovo odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1 T 33/2014 z 21. mája 2014 nebolo výsledkom spravodlivého súdneho procesu, v ktorom sťažovateľ súhlasil s postupom podľa § 331 až § 335 Trestného poriadku s dôsledkom predpokladaným podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku. Sám sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti ani len argumentačne a v konkrétnych okolnostiach veci nespochybnil, resp. neuviedol, v čom mal byť jeho proces nespravodlivý vrátane jeho donútenia k takémuto postupu. Jeho argumentácia je podložená výlučne len jeho následným nesúhlasom s takýmto postupom, a to v dôsledku postupu krajského súdu v odvolacom konaní podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku. Z citovaných ustanovení Trestného poriadku je zrejmé, že postup krajského súdu nemožno považovať za svojvoľný, arbitrárny, resp. taký, ktorý by nemal oporu v zákone, keďže Okresný súd Bratislava V postupoval v súlade s už citovanými ustanoveniami Trestného poriadku. Ústavný súd pripomína, že jednou z podmienok schválenia dohody o vine a treste bola kladná odpoveď sťažovateľa na otázku, či si uvedomuje, že ak súd prijme návrh na dohodu o vine a treste a vynesie rozsudok, ktorý nadobudne právoplatnosť vyhlásením, nebude možné proti tomuto rozsudku podať odvolanie.

26. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi obsahom sťažovateľom označeného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozhodnutím krajského súdu neexistuje príčinná súvislosť,

na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne rozhodnúť o jeho porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V.2 Ústavný prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska namietaného porušenia čl. 14 ods. 5 paktu a čl. 1 ods. 1 ústavy

27. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k záveru o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 14 ods. 5 paktu (zohľadniac aj druhovo rovnorodú a obsahovo nadväzujúcu problematiku oboch ustanovení) a čl. 1 ods. 1 ústavy (ako princípu, porušenie ktorého by mohlo len sprevádzať porušenie konkrétneho subjektívneho práva). Ústavný súd preto aj túto časť podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, opätovne zdôrazňujúc, že ustanovenie čl. 1 ods. 1 ústavy patrí medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré nemá charakter samostatne uplatňovateľného práva, a jeho porušenie možno úspešne namietat' len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou).

27.1 Vo vzťahu k právu na prieskum dôkazov a rozsudku vyšším súdom podľa čl. 14 ods. 5 paktu (ktoré sťažovateľ akcentuje ako právo na odvolanie v jeho trestnej veci) je potrebné zdôrazniť, že toto právo má ten („každý“), komu sa dokázalo, že sa dopustil trestného činu (bod 16.1), pričom takto zamerané dokazovanie je predmetom kontradiktórneho súdneho konania. Uvedené sa teda netýka osoby, ktorá sa dobrovoľne vzdala práva na také konanie uzavretím dohody o vine a treste (absolvovať proces spojený s dokazovaním viny je právom, nie je povinnosťou obvineného, resp. obžalovaného). V takom prípade nejde o situáciu predpokladanú dotknutým ustanovením paktu, čo dostatočne reflektuje aj úprava Trestného poriadku (body 17 a 17.1).

V.3 K sťažovateľom podanej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

28. Vo vzťahu k žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd konštatuje, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1) ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2) ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Z uvedeného teda vyplýva, že ústavný súd môže fyzickej osobe ustanoviť právneho zástupcu na základe jej žiadosti, avšak iba v prípade, ak jej podanie spĺňa aspoň základné formálne a obsahové náležitosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť dôvodnosť ňou uplatňovaného nároku.

28.1 Sťažovateľ síce požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, svoju žiadosť však náležite neodôvodnil tak, ako si to vyžaduje už citovaný § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ v súvislosti s prípadným ustanovením právneho zástupcu uviedol len to, že požaduje jeho ustanovenie v konaní pred ústavným súdom. Z uvedeného je zřejmé, že nesplnil podmienku týkajúcu sa deklarovania jeho majetkových pomerov tak, ako si to vyžaduje § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe rovnako konštatuje, že nebola splnená ani druhá podmienka pre ustanovenie právneho zástupcu, keďže v sťažovateľovom prípade ide o zřejmé bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Košiciach 1. júla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu